

Sesja parlamentarna w latach 2025–2026

36 849

Projekt ustawy zaproponowany przez posłów Holmana i Grinwisa w sprawie zmiany ustawy o nawozach (Meststoffenwet), ustawy o środowisku i planowaniu (Omgevingswet) oraz ustawy o przestępstwach gospodarczych (Wet op de economische delicten) w związku z wprowadzeniem chowu bydła mlecznego na lądzie, wyznaczeniem obszarów rolnictwa społecznego oraz odpowiedzialnym unieszkodliwianiem obornika (ustawa o rolnictwie na lądzie i odpowiedzialnym unieszkodliwianiu obornika, znana również jako Wet grondgebondenheid en verantwoorde mestafzet)

Nr 2

WNIOSEK USTAWODAWCZY

My, Wilhelm-Aleksander, z łaski Bożej król Niderlandów, księżę Oranje-Nassau itd.,

Pozdrowienia dla wszystkich, którzy zobaczą lub usłyszą, co następuje. Informuje się, że:

Uznaliśmy, że pożądane jest ustanowienie charakteru rolnego rolnictwa i odpowiedzialnego usuwania obornika jako zasady przewodniej w polityce dotyczącej obornika i rolnictwa oraz rozróżnienie między podstawową strukturą rolniczą a społecznymi obszarami rolniczymi;

Po zasięgnięciu opinii Sekcji Doradczej Rady Stanu oraz w porozumieniu ze Stanami Generalnymi, niniejszym postanawiamy i zarządzamy, co następuje:

ARTYKUŁ I USTAWA O NAWOZACH

W ustawie o nawozach wprowadza się następujące zmiany:

A

Artykuł 1 ust. 1 lit. mm) i nn) otrzymuje brzmienie:

mm) Rozporządzenie (UE) 2021/2115: rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 z dnia 2 grudnia 2021 r. ustanawiające przepisy dotyczące wsparcia planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej (planów strategicznych WPR) i finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) oraz z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz uchylające rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 i (UE) nr 1307/2013 (UE) 2021/2115 (Dz. Urz. UE 2021, L 435);

nn. *Dyrektywa azotanowa*: dyrektywa Rady 91/676/EWG z dnia 12 grudnia 1991 r. dotycząca ochrony wód przed zanieczyszczeniami powodowanymi przez azotany pochodzenia rolniczego (Dz. Urz. UE L 1991, s. 375);

B

Po artykule 15 dodaje się nowy artykuł w brzmieniu:

Artykuł 15a

1. Zabrania się transportu nawozów zwierzęcych innych niż produkty, o których mowa w art. 1 ust. 1 lit. c, poza promieniem 100 kilometrów od miejsca produkcji gospodarstwa, w którym wyprodukowano nawozy zwierzęce.

2. Zakaz, o którym mowa w akapicie pierwszym, nie ma zastosowania do transportu, który nie przekracza granic regionu transportowego, o którym mowa w akapicie trzecim.

3. Następujące obszary zostaną wyznaczone jako regiony transportowe:

a. Region transportowy A obejmujący obszar prowincji Groningen, Friesland i Drenthe;

b. Region transportowy B obejmujący obszar prowincji Overijssel, Gelderland, Utrecht, Flevoland, Noord-Holland i Zuid-Holland, z wyjątkiem gminy Goeree-Overflakkee;

c. Region transportowy C, obejmujący obszar prowincji Limburgia, Brabancja Północna i Zelandia oraz gminę Goeree-Overflakkee.

4. Zakaz, o którym mowa w ust. 1, nie dotyczy:

a. nawozów zwierzęcych z gospodarstwa rolnika prowadzącego gospodarstwo hodowlane do produkcji zwierzęcej, o których mowa w art. 14 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/848 z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie produkcji ekologicznej i znakowania produktów ekologicznych i uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 834/2007 (Dz. Urz. UE L 150 z 2018 r.);

b. obornika pochodzącego od koni, kuców lub drobiu, a przekazywanego podmiotowi zajmującemu się przygotowaniem podłoża grzybowego w celu przygotowania podłoża grzybowego;

c. transportu nawozów pochodzenia zwierzęcego do zakładu przetwórczego.

C

Artykuły 21 i 21a otrzymują brzmienie:

Artykuł 21

1. Rolnik wytwarzający nawóz naturalny pochodzenia zwierzęcego w ramach chowu lub hodowli bydła mlecznego w swoim gospodarstwie, dysponuje średnio w roku kalendarzowym:

a. co najmniej 0,20 ha użytków zielonych lub gruntów ornych z uprawami trwałymi innymi niż trawa na dużą jednostkę przeliczeniową inwentarza w latach kalendarzowych 2028 i 2029;

b. co najmniej 0,25 ha użytków zielonych lub gruntów ornych z uprawami trwałymi innymi niż trawa na dużą jednostkę przeliczeniową inwentarza w latach kalendarzowych 2030 i 2031;

c. co najmniej 0,30 ha użytków zielonych lub gruntów ornych z uprawami trwałymi innymi niż trawa na dużą jednostkę przeliczeniową inwentarza w latach kalendarzowych 2032 i 2033;

d. od dnia 1 stycznia 2034 r. co najmniej 0,35 ha pastwisk lub gruntów ornych z uprawami trwałymi innymi niż trawa na jednostkę przeliczeniową inwentarza.

2. W zastosowaniu akapitu pierwszego liczbę hektarów użytków zielonych i liczbę hektarów gruntów ornych z uprawami wtórnymi innymi niż trawa określa się odpowiednio na podstawie hektarów użytków zielonych i hektarów gruntów ornych z uprawami innymi niż trawa:

a. gruntów rolnych należących do gospodarstwa, które znajdują się w odległości nie większej niż 50 km od gospodarstwa rolnika;

b. gruntów rolnych nienależących do gospodarstwa rolnego, położonych w odległości nie większej niż 50 kilometrów od gospodarstwa rolnego, w odniesieniu do których rolnik zawarł umowę o współpracy z innym gospodarstwem rolnym,

obejmującą przeniesienie prawa do wykorzystywania obornika lub umowę o współpracy obejmującą zobowiązanie do dostawy i zobowiązanie do zakupu obornika zwierzęcego;

c. obszarów naturalnych pokrytych trawą, których podstawową funkcją jest ochrona przyrody, a na których wypasane jest bydło mleczne z gospodarstwa rolnika do celów gospodarowania naturalnego i które znajdują się w odległości nie większej niż 50 km od gospodarstwa rolnika.

3. Szczegółowe zasady dotyczące rozporządzeń Rady Ministrów, o których mowa w akapicie drugim, oraz zasady dotyczące przygotowania, przechowywania i udostępniania umowy o współpracy zostaną określone w umowie o współpracy lub na jej podstawie. Artykuł 34 ust. 2 stosuje się odpowiednio.

Artykuł 21a

1. Do celów art. 21 ust. 1 przy określaniu liczby dużych jednostek przeliczeniowych inwentarza dla krów mlecznych i krów cielęcych, o których mowa w art. 1 ust. 1 lit. kk) pkt 1°, stosuje się poniższą tabelę:

Średnia roczna produkcja mleka w kilogramach mleka na krowę		Liczba dużych jednostek przeliczeniowych (DJP)
	< 5 600	0,74
5 601	- 6 100	0,78
6 101	- 6 600	0,82
6 601	- 7 100	0,86
7 101	- 7 600	0,89
7 601	- 8 100	0,93
8 101	- 8 600	0,96
8 601	- 9 100	1,00
9 101	- 9 600	1,03
9 601	- 10 100	1,07
10 101	- 10 600	1,10
10 601	- 11 100	1,14
11 101	- 11 600	1,17
11 601	- 12 100	1,21
12 101	- 12 600	1,24
12 601	- 13 100	1,28
13 101	- 13 600	1,31
13 601	- 14 100	1,35
14 101	- 14 600	1,38
14 601	- 15 100	1,42
15 101	£	1,45

2. Przy stosowaniu art. 21 ust. 1 liczbę dużych jednostek przeliczeniowych inwentarza dla młodego bydła, o której mowa w art. 1 ust. 1 lit. kk) pkt 2°, ustala się na podstawie tego, że 1 sztuka młodego bydła odpowiada 0,23 dużej jednostki przeliczeniowej inwentarza.

3. Przy stosowaniu art. 21 ust. 1 liczbę dużych jednostek przeliczeniowych inwentarza dla młodego bydła, o której mowa w art. 1 ust. 1 lit. kk) pkt 3°, ustala się na podstawie tego, że 1 sztuka młodego bydła odpowiada 0,53 dużej jednostki przeliczeniowej inwentarza.

4. Stosując art. 21 ust. 1, kwalifikują się wyłącznie uprawy międzyplonowe ustanowione w ramach wdrażania rozporządzenia (UE) 2021/2115 lub obowiązującego programu działania dotyczącego dyrektywy azotanowej, które mogą służyć jako pasza dla bydła mlecznego i są korzystne dla środowiska i jakości gleby. Te kwalifikujące się uprawy międzyplonowe ustanawia się w drodze rozporządzenia ministerialnego.

D

Artykuł 23 ust. 3 pkt. 2 otrzymuje brzmienie: Stałą produkcję obornika zwierzęcego przez bydło mleczne określa się zgodnie z zasadami, o których mowa w art. 35.

E

W art. 51 po numerze „15” dodaje się numer „15a”.

F

Skreśla się art. 58a.

G

W art. 60 skreśla się numer „58a”.

H

W art. 62 wprowadza się następujące zmiany:

1. W ust. 1 skreśla się numer „58a”.
2. W ust. 2 po numerze „15” dodaje się numer „15a, 21”.

I

Art. 75b otrzymuje brzmienie:

Artykuł 75b

Artykuł 1 lit. kk) w brzmieniu obowiązującym bezpośrednio przed wejściem w życie art. I część A ustawy z dnia 23 lutego 2022 r. o zmianie ustawy o nawozach w zakresie terminu „bydło mleczne” oraz o wprowadzeniu niektórych innych zmian dotyczących systemu praw do fosforanów (Dz. Urz. 2022, 102), stosuje się nadal do celów przepisów określonych w art. 23 ust. 3, 5, 6 i 9 lub na ich podstawie.

ARTYKUŁ II DZIAŁANIE W ZAKRESIE ŚRODOWISKA I PLANOWANIA

W ustawie o środowisku i zagospodarowaniu przestrzennym wprowadza się następujące zmiany:

A

W art. 2.25 ust. 3 lit. c) zmienia się numerację ustępów od 2° do 6° na 3° do 7°, dodaje się ustęp w brzmieniu:

2°. w rozporządzeniu środowiskowym, o którym mowa w art. 4.1, w zakresie, w jakim dotyczy ono przepisów, o których mowa w art. 2.31b lub 4.19c;

B

Po art. 2.31a dodaje się artykuł, którego tekst otrzymuje brzmienie:

Artykuł 2.31b (obowiązkowe instrukcje dotyczące krajowych społecznych użytków rolnych)

1. Przepisy, o których mowa w art. 2.24, mając na względzie ochronę, odbudowę i rozwój przyrody oraz ochronę środowiska, w każdym przypadku ustanawia się w odniesieniu do:

- a. wyznaczenia obszarów rolnictwa społecznego na mocy przepisów dotyczących ochrony środowiska;
- b. jakości środowiska i prowadzenia działalności na obszarach, o których mowa w lit. a).

2. Ze skutkiem od dnia 1 stycznia 2034 r. przepisy, o których mowa w zdaniu wprowadzającym i w ust. 1 lit. b), w każdym przypadku obejmują obowiązek włączenia do rozporządzenia w sprawie ochrony środowiska zasady dotyczącej liczby dużych jednostek przeliczeniowych inwentarza bydła mlecznego dla osoby, która hoduje bydło mleczne na obszarach, o których mowa w ust. 1 lit. a), wynoszącej średnio maksymalnie 1,5 dużej jednostki przeliczeniowej inwentarza na hektar gruntów rolnych w roku kalendarzowym.

3. W drodze odstępstwa od akapitu drugiego, przepisy, o których mowa w akapicie pierwszym, zdaniu wprowadzającym i lit. b), dotyczące obszarów torfowiskowych wyznaczonych jako obszary, o których mowa w akapicie pierwszym lit. a), obejmują w każdym przypadku obowiązek uwzględnienia w przepisach dotyczących ochrony środowiska przepisu dotyczącego hodowców bydła mlecznego na takich wyznaczonych obszarach torfowiskowych, zapewniającego wyższy standard wypasu niż określony w art. 21 ust. 1, zdanie wprowadzające i lit. d) ustawy o nawozach, wynoszącym co najmniej 0,50 hektara pastwisk lub gruntów ornych z uprawami przerywanymi innymi niż trawa na jednostkę inwentarską, średnio w roku kalendarzowym, ze skutkiem od dnia 1 stycznia 2034 r.

C

Po art. 4.19b dodaje się artykuł w brzmieniu:

Artykuł 4.19c (zasady dotyczące obszarów rolniczych o znaczeniu społecznym)

1. W drodze odstępstwa od art. 10 ustawy o nawozach, w rozporządzeniach środowiskowych można ustanowić przepisy przewidujące niższą normę stosowania azotu w nawozach dla obszarów wyznaczonych w przepisach środowiskowych jako społeczne obszary rolnicze w rozumieniu art. 2.31b lit. a).

2. W drodze odstępstwa od art. 21 ustawy o nawozach, przepisy dotyczące ochrony środowiska mogą ustanawiać zasady przewidujące wyższe standardy dotyczące pastwisk dla hodowców bydła mlecznego na obszarach wyznaczonych w przepisach dotyczących ochrony środowiska jako obszary rolnicze o znaczeniu społecznym, o których mowa w art. 2.31b lit. a).

D

W części A załącznika dodaje się następujące dwie definicje w porządku alfabetycznym:

norma dotycząca pastwisk: obowiązek zawarty w art. 21 ust. 1 ustawy o nawozach;

jednostka żywego inwentarza: jednostka żywego inwentarza, o której mowa w art. 21a ustawy o nawozach;

pastwiska torfowe: torfowiska, o których mowa w art. 1 ust. 1 lit. n) ustawy o nawozach w prowincjach Fryzja, Holandia Północna, Holandia Południowa i Utrecht;

ARTYKUŁ III USTAWA O PRZESTĘPSTWACH GOSPODARCZYCH

W ustawie o przestępstwach gospodarczych w art. 1a pkt 3°, w sformułowaniu dotyczącym ustawy o nawozach, po wyrazach „15,” dodaje się wyrazy „15a,”.

ARTYKUŁ IV WYNAGRODZENIA ZA SPOŁECZNE OBSZARY ROLNICZE

1. W drodze zarządzenia rady lub na jego podstawie ustanawia się przepisy dotyczące przyznawania przez rząd rekompensat osobom fizycznym, osobom prawnym lub spółkom osobowym osób fizycznych lub prawnych prowadzących jakąkolwiek działalność rolniczą, o których mowa w art. 1 ust. 1 lit. g) ustawy o nawozach, w odniesieniu do gospodarstw położonych na obszarach przeznaczonych pod rolnictwo społeczne, o których mowa w art. 2.31b ust. 1 lit. a) ustawy o środowisku i planowaniu.

2. Rekompensaty, o której mowa w ust. 1, nie przyznaje się osobom, które na obszarach przeznaczonych pod rolnictwo społeczne utrzymują więcej niż 1,5 dużej

jednostki przeliczeniowej inwentarza bydła mlecznego na hektar użytków rolnych, o której mowa w art. 21a ustawy o nawozach.

ARTYKUŁ V ZBIEŻNOŚĆ PRZEPISÓW

W przypadku, gdy art. II sekcja A ustawy o instrumentach gminnych w zakresie transformacji ciepłowniczej

a. wchodzi w życie lub weszła w życie wcześniej niż art. II sekcja A niniejszego aktu, w art. II sekcja A niniejszego aktu wyrazy „sekcje od 2° do 6° do 3° do 7°” zastępuje się wyrazami „sekcje od 2° do 7° do 3° do 8°”;

b. wchodzi w życie później niż art. II sekcja A niniejszej ustawy, w art. II sekcja A tej ustawy „sekcja 6°” otrzymuje brzmienie „sekcja 7°”, a sekcja, która ma zostać dodana, otrzymuje oznaczenie sekcja 8°.

ARTYKUŁ VI WEJŚCIE W ŻYCIE

Niniejsza ustawa wchodzi w życie w terminie określonym w dekrete królewskim.

ARTYKUŁ VII TYTUŁ Do CYTOWANIA

Niniejsza ustawa jest przywoływana jako: Ustawa o rolnictwie lądowym i odpowiedzialnym unieszkodliwianiu obornika.

ARTYKUŁ VI WEJŚCIE W ŻYCIE

Niniejsza ustawa wchodzi w życie w terminie określonym w dekrete królewskim.

ARTYKUŁ VII TYTUŁ DO CYTOWANIA

Niniejsza ustawa jest przywoływana jako: Ustawa o rolnictwie lądowym i odpowiedzialnym unieszkodliwianiu obornika.

Niniejszym nakazuje się opublikowanie niniejszej ustawy w Dzienniku Urzędowym oraz aby wszystkie ministerstwa, organy, komisje i urzędnicy, których ona dotyczy, zapewniły jej prawidłowe wykonanie.

Wydano przez

Minister Rolnictwa, Rybołówstwa, Bezpieczeństwa Żywnościowego i Ochrony Środowiska,